

Innkalling til styremøte for Moss Havn KF

Møte nr : 8/2018
Møte dato: 26.11.2018 kl.16.30
Møte sted: **Hotel Refsnes Gods**

Moss Havnestyre 2015 – 2019**Medlemmer:**

NAVN	Parti	TELEFON	E-POST
Fred Jørgen Evensen (leder)	AP	915 78 200	fje@nokas.no
Irene Johansen (nestleder)	AP	916 55 936	irene.johansen@gmail.com
Benedicte Lund	MDG	977 14 838	benedicte.lund@moss.kommune.no
Gretha Kant	H	951 49 664	gretha.kant@moss.kommune.no
Ulf Leirstein	FRP	906 41 162	ulfleirstein@gmail.com
Stefan Bernås Sundvall	Ansattes rep.	417 64 169	ssundvall@online.no
Ulf Raab	Bruker rep.	911 49 785	ulf.raab@greencarrier.no

Varamedlemmer:

Anne- Lise Gjølstøl	SV	928 60 375	anlire@online.no
Tomas Colin Archer	AP	481 37 880	tomas.c.archer@moss.kommune.no
Trond Valde	MDG	906 23 233	trond.johan.valde@politiker.moss.kommune.no
Sissel Rundblad	H	951 48 720	Sissel.rundblad@politiker.moss.kommune.no
Bjørn Angell	KRF	957 85 780	b-angel@online.no
Birger L. Harveg	Ansattes rep.	922 04 999	birger@moss-havn.no
Biørn Borge	Bruker rep.	922 05 083	biorn@waglechartering.no

Sekretær: Liv Grete Øyan Moe – tlf. nr. 936 90 699 liv@moss-havn.no

På vegne av havnestyrets leder; Fred Jørgen Evensen innkaller vi medlemmene i Moss havnestyre til møte på hotel Refsnes Gods.

Spørsmål til administrasjonen sendes skriftlig i god tid før styremøtet, samt at eventuelle frafall meddeles til havnestyrets sekretær.

Til behandling foreligger følgende saker:

- Møteprotokoll fra havnestyremøte den 29.10. ligger vedlagt og skal signeres i møtet.
- Godkjenning av innkalling og saksliste.
- Saker til eventuelt.

Saker:		Side:
Nr. 13:	Moss Havn KF budsjettforslag 2019	1
Nr. 14:	Rød sak	
Nr. 15:	Rød sak	

- **Orienteringer fra havneadministrasjonen:**

- **Eventuelt:**

Med vennlig hilsen
Liv Grete Øyan Moe

Sekretær i havnestyret
Moss Havn KF

SAK NR. 13/2018 - MOSS HAVN KF – BUDSJETTFORSLAG FOR 2019

HAVNESJEFENS FORSLAG TIL INNSTILLING/VEDTAK:

Havnesjefens foreslår at havnestyret legger Moss Havn KFs budsjettforslag for 2019 frem for Bystyret med følgende innstilling:

Moss Havn KF's aggregerte drifts- og investeringsbudsjett for 2019 vedtas.

Budsjettrammen gir Moss Havns administrasjon handlingsfrihet innenfor prioritering av fremlagte investeringstiltak.

Virksomhetens investeringer i 2019 blir finansiert gjennom egenkapital og tilskudd fra Enova.

Dersom ulike prosjekter ikke gjennomføres i løpet av 2019, og virksomhetens økonomi gir rom for det, vil administrasjonen stå fritt til raskere å nedbetale eksisterende låneportefølje.

Moss Havn KF's økonomi- og investeringsplan for 2019 – 2022 vedtas.

DOKUMENTER TIL SAKEN:

Forslag til budsjett 2019 Moss Havn KF

SAKSUTREDNING

Saksbehandlere: Line Håkensen

Saksopplysninger:

Havne- og farvannsloven av 17. april 2009 nr. 19 er et sentralt rettsgrunnlag for havnevirksomhet.

Moss Havn KF fører regnskap etter kommunal regnskapsforskrift fastsatt av KMD 15. desember 2000 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

De siste årenes driftsresultat viser en positiv utvikling for virksomheten og godsomslag i havna. Moss Havn har en solid økonomi og prognosen for inneværende år viser et driftsresultat på ca. 9,7 millioner kroner. En årsak til den positive prognosen for året 2018 er blant annet bokføring i driftsregnskapet av erstatningssummen fra Bane Nor.

Det markedsorienterte prissystemet i havna er strategisk og økonomisk forankret. Prismodellen videreføres i 2019. Det er gjennomført en prissammenligning med de andre havnene i Oslofjorden. Dette tilsier at vi primært holder på gjeldende priser utover noe lønnsjustering.

Moss Havns budsjettforslag for 2019 er i hovedsak vurdert på bakgrunn av havnekapitalens regnskap per september 2018, prognoseberegninger, forventet utvikling og signaler fra markedet. Videre er fersk statistikk over godstrafikk på Moss Havns kaier per oktober også hensyntatt i utarbeidelsen av budsjettet. Det er i budsjettplanleggingen lagt til grunn nødvendig aktivitet både når det gjelder investeringer og vedlikehold i 2019.

Moss Havn KF's økonomi- og investeringsplan for 2019 – 2022, forutsetter større aktivitet både i haven og i innlandshavna, og dette vil gi både økte inntekter og kostnader. Det er forutsatt låneopptak fra og med 2020 til følgende investeringer; permanent lager på innlandshavna, ny dronehavn og ny kai. Det foreligger en del usikkerhetsfaktorer knyttet til planen, herunder kommende skjønnsak mot Bane Nor.

KONKLUSJON

Administrasjonen konkluderer i tråd med forslagene til vedtak.

Forslag til budsjett 2019

Moss Havn KF

1. Innledning

Visjon:

Moss Havn skal være den mest effektive, fleksible og kundeorienterte knutepunktshavnen i Oslofjorden.

Hovedmål:

Moss Havn KF skal utvikles etter eiernes og brukernes behov for et rasjonelt og effektivt havnetilbud til regionen. All utvikling og utbygging gjennomføres innenfor havnens egen finansieringsevne. Havnen skal ha den aktivitet som industri og næringsliv krever samt sikre arealer innenfor gjeldene planer.

Strategiplanperiode 2011 – 2023, følgende fokus og mål:

- Moss Havn skal være en aktiv samfunnsbygger, langsiktig forvalter av sjøarealene og en viktig bidragsyter til verdiskapning, nærings- og byutvikling.
- Moss Havn skal med sin sentrale beliggenhet i åpent farvann og med nærhet til E6 og jernbane være den mest effektive intermodale havnen i Oslofjorden.
- Moss Havn skal ha tydelig miljøfokus og velge miljøvennlige løsninger
- Moss Havn skal være det regionale næringslivets foretrukne havn og en attraktiv samarbeidspartner for lokale og regionale næringsorganisasjoner.
- Høy grad av sikkerhet i alle operasjoner og nulltoleranse for arbeidsulykker og brudd på lover og regler

Fokusområder:

Samfunnsrollen: Moss Havn KF skal være en aktiv samfunnsbygger, langsiktig forvalter av sjøarealene og en viktig bidragsyter til verdiskapning, næringsutvikling og byutvikling.

Intermodalitet og havneutvikling: Moss Havn KF skal med sin sentrale beliggenhet i åpent farvann og med nærhet til E6 og jernbane være den mest effektive intermodale havnen i Oslofjorden.

Miljø: Moss Havn KF skal ha tydelig miljøfokus og velge miljøvennlige løsninger.

Kunde- og markedsorientering: Moss Havn KF skal være det regionale næringslivets foretrukne havn og en attraktiv samarbeidspartner for lokale og regionale næringsorganisasjoner.

HMS og organisasjonsutvikling: Høy grad av sikkerhet i alle operasjoner og nulltoleranse for arbeidsulykker og brudd på lover og regler.

Moss Havn KF fører regnskap etter kommunal regnskapsforskrift fastsatt av KMD 15. desember 2000 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner.

Moss Havn KF har hatt positivt driftsresultat de siste årene og årets prognose 2018 viser et positivt driftsresultat på ca. 9,7 MNOK. Årsak til dette er blant annet en minsterstatningssum fra Bane Nor på 27,0 MNOK, der 10,9 MNOK er bokført i driftsregnskapet (påvirker årets resultat) og 16,1 MNOK er ført i balansen.

Moss Havn KF budsjettforslag for 2019 er vurdert med utgangspunkt i regnskap pr. september 2018, prognose for 2018 og forventet utvikling og signaler fra markedet. Det er i budsjettet lagt til grunn nødvendig aktivitet både når det gjelder investering, drift og vedlikehold i 2019.

2. Driftsregnskap

Oversikt over regnskap status 2018 med budsjett 2019 og endring fra 2018 til 2019.

Tabellen viser følgende:

- Regnskap pr 30.09.2018
- Årsbudsjett 2018
- Prognose pr 31.12.2018
- Årsbudsjett 2019
- Endring budsjett 2018 – 2019

Det budsjetteres med et netto driftsoverskudd på kr 1 614 313,- i 2019, det er et resultat som er kr 524 687 lavere enn budsjett 2018.

Totale driftsinntekter budsjetteres til kr 30 015 000,-, det er kr 1 759 000,- lavere enn budsjett 2018. For 2019 er det følgende fordeling:

- Havneavgifter og vederlag ned med kr 1 839 000,-
- Vederlag og gebyrer opp med kr 189 000,-
- av dette er leieinntekter økt med kr 169 000,-
- Andre inntekter ned med kr 109 000,-

Totale driftskostnader budsjetteres til kr 23 367 048,-, det er kr 493 952,- lavere enn budsjett 2018. For 2019 er det følgende fordeling:

- Lønn og personal opp med kr 429 298,-
- Inventar og utstyr ned med kr 2 000,-
- Andre driftskostnader ned med kr 921 250,-

Totale finanskostnader budsjetteres til kr 5 033 639,-, det er kr 740 361,- lavere enn budsjett 2018. For 2019 er det følgende fordeling:

- Finansinntekter opp med kr 500 000,-
- Finanskostnader ned med kr 240 361,-

	2018			2019	2018 - 2019 Endring
	Regnskap hittil i år- september	Årsbudsjett	Prognose	Totalt Årsbudsjett	
DRIFTSINNTEKTER					
Avgiftspliktig					
Sum anløpsavgift og kaivederlag	-1 747 931	-2 350 000	-2 325 699	-2 360 000	-10 000
Sum varevederlag	-3 562 401	-6 700 000	-4 865 000	-5 170 000	1 530 000
Sum havneavgifter og vederlag	-5 310 332	-9 050 000	-7 190 699	-7 530 000	1 520 000
Sum vederlag og gebyrer	-13 380 554	-19 560 000	-18 026 077	-19 801 000	-241 000
Sum avgiftspliktig omsetning	-18 690 886	-28 610 000	-25 216 776	-27 331 000	1 279 000
Avgiftsfritt					
Sum skipsavgifter og vederlag	-896 729	-1 494 000	-1 166 621	-1 175 000	319 000
Sum varevederlag	-	-	-	-	-
Sum havneavgifter og vederlag	-896 729	-1 494 000	-1 166 621	-1 175 000	319 000
Sum vederlag og gebyrer	-119 192	-216 000	-159 837	-164 000	52 000
Sum annen omsetning	-13 506 907	-1 454 000	-14 082 734	-1 345 000	109 000
Sum avgiftsfri omsetning	-14 522 828	-3 164 000	-15 409 193	-2 684 000	480 000
SUMDRIFTSINNTEKTER	-33 213 714	-31 774 000	-40 625 968	-30 015 000	1 759 000
DRIFTSKOSTNADER					
Sum lønn og sos. kostn.	9 025 622	12 894 000	11 300 910	13 323 298	429 298
Sum inventar og utstyr	1 225 387	1 163 000	1 586 584	1 161 000	-2 000
Sum andre dr.kostn.	9 436 617	9 804 000	12 551 363	8 882 750	-921 250
Sum avskrivninger	-	-	8 250 000	-	-
SUMDRIFTSKOSTNADER	19 687 625	23 861 000	33 688 857	23 367 048	-493 952
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	13 526 089	7 913 000	6 937 111	6 647 952	-1 265 048
FINANSPOSTER					
Sum finansinntekter	-637 982	-500 000	-765 000	-1 000 000	-500 000
Sum rentekostnader	1 530 850	2 094 000	2 041 133	1 853 639	-240 361
8160 Agio tap	-	-	-	-	-
8170 Andre finanskostnader	12 286	20 000	16 381	20 000	-
8190 Øreavrunding	-68	-	-90	-	-
8191 Avdrag på lån	3 120 000	4 160 000	4 160 000	4 160 000	-
Sum finanskostnader	4 663 068	6 274 000	6 217 424	6 033 639	-240 361
Netto eksterne finanstransaksjoner	4 025 086	5 774 000	5 452 424	5 033 639	-740 361
Motpost avskrivninger	-	-	-8 250 000	-	-
NETTO DRIFTSRESULTAT	9 501 003	2 139 000	9 734 687	1 614 313	-524 687
DRIFTSOVERSKUDD	9 501 003	2 139 000	9 734 687	1 614 313	-524 687

3. Forutsetninger

Rammebetingelser

Moss Havn KFs tjenester utføres etter følgende lovhjemmel og avtalegrunnlag:

- Lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann
- Veileder til havne- og farvannsloven
- Plan- og bygningsloven
- Lov om kommuner og fylkeskommuner
- Eiermelding
- Vedtekter
- Strategisk plan

Inntekter

Moss Havn KF har utarbeidet en egen prislister og egne forretningsbetingelser for bruk av havnen i 2019. Virksomhetens vederlag holdes til dagens nivå med noe justering som følge av årets lønnsutvikling.

Prismodellen videreføres i 2019 med små justeringer på blant annet pris i gjestehavn og bobilparkering. Anløpsavgiften endres ikke for 2019. Variable inntekter er forsiktig anslått. En del av virksomhetens driftsinntekter består av ulike leieinntekter, og dette er fastregulert i form av leiekontrakter og indeksregulering på pris. Dette er grunnlaget for inntektsbudsjettet som legges frem.

Lønn og personalkostnader

Det er budsjettet med 13,6 årsverk i 2019 som fordeles på følgende avdelinger:

100 Administrasjon	3,6 årsverk
200 Teknisk	10,0 årsverk + 2 sommervikarer i 2 måneder

Det er ikke budsjettet med nye tilsetninger i 2019.

Det er budsjettet med en årlig lønnsvekst på 3 % med virkning fra 01.05.2019.

Moss Havn KF har avtalefestet pensjon igjennom Moss kommunale pensjonskasse.

Det er fra og med 01.01.2019 inngått avtale med Stamina Helse as om bedriftshelsetjeneste.

Driftskostnader

Det er i budsjettet lagt til grunn nødvendig aktivitet knyttet til drift og vedlikehold i 2019. En omfattende infrastruktur med kaier, kraner, bygg og anlegg krever kontinuerlig oppfølging og ressurser.

Moss Havn har budsjettet med overføring av kr 250 000,- til Mossregionens Næringsutvikling AS (MNU). Moss Havn har pr. 01.01.2019 17,12 % av aksjene i selskapet. Forutsetter at Moss Havn KF har samme rolle som tidligere i selskapet.

Moss Havn har en avtale med Smart Innovasjon Norway (SIN), og samarbeidet er viktig for styrke havnens fremtidige smarte og miljøvennlige løsninger (Smart Moss Havn).

Finanskostnader

Finansinntekter:

Lavt rentenivå i markedet, så det blir ingen særlig inntjening på innspart egenkapital.

Finanskostnader:

Moss Havn vil ikke ha behov for nye låneopptak i 2019.

Utestående gjeld pr. 01.01.2019 kr 67 952 818,-

Utestående gjeld pr. 31.12.2019 kr 63 792 818,-

---

4. Risikovurdering

2018 har vært et år preget av mange store og små endringer. Ombygginger og endringer har gitt særs vanskelige vilkår for drift og dette gis også utslag i en stor nedgang i volum last og tilhørende inntekter. Mot slutten av 2018 vil det meste av ombyggingsarbeidet være ferdigstilt og det forventes tilnærmet normal situasjon for driften i 2019. I budsjett for 2019 er det tatt hensyn til nevnte nedgang. I tillegg er det lagt til volum for kjent vekst som er varslet å komme i 2019.

Ekstraordinære kostnader og inntekter som følge av Bane Nor sine arbeider er kommet i stor grad i 2018. Dette fremkommer i regnskapet. Det vil komme ekstra kostnader i 2019 som blant annet skal dekkes av erstatning. Minsteerstatning er mottatt, og endelig erstatning er ikke fastsatt.

Budsjettet har ikke fastsatt denne typen kostnader og inntekter. Det vil løpende avviksforklares ved rapporteringer gjennom året.

Under følger en beskrivelse av de viktigste elementene.

<u>Kostnader:</u>	<u>Inntekter:</u>	<u>Annet vedrørende Bane Nor:</u>
Bane Nor Skjønnsak	Saksomkostninger	Minsteerstatning
Transport	Erstatning	Bokførte kostnader i 2018
Leie av truck		

Skjønnsak Bane Nors anleggsvirksomhet

Som følge av at Bane Nors anleggsvirksomhet har Moss Havn stilt et erstatningskrav til Bane Nor. Hovedelementene i kravet er:

- permanente og midlertidig erverv som berører Moss Havns terminalområde
- kompensasjon for økte driftskostnader
- terminaloperatør bygg har blitt revet
- egne kostnader

Det lyktes ikke Moss Havn og Bane Nor å komme til enighet gjennom minnelige forhandlinger og det er derfor fremmet skjønn i saken. Saken er berammet til 26. – 29. mars 2019. I forbindelse med forberedelse og juridisk bistand påløper det en del kostnader som regnskapsføres løpende i driftsregnskapet og som ikke har noen budsjettert motpost på inntekter. Det forventes at disse prosesskostnader vil dekkes gjennom tilkjenning av saksomkostninger.

Transport og leie av truck

Et sentralt element i vårt krav mot Bane Nor er kompensasjon for økte driftskostnader. Ved aktivitet to steder kreves også dobbel sett med utstyr. Deler av dette er godtgjort gjennom minsteerstatning som er inntektsført i 2018. Disse kostnadene er derfor ikke budsjettert med for 2019, men de vil fremkomme i regnskapet og dekkes av erstatning fra Bane Nor. Påløpte kostnader som det forventes vil bli dekket inn av erstatningen. Det beregnes en truckleie pr. år til kr 1,0 MNOK. Det beregnes ekstra kostnader pr år for transport til Innlandshavna til kr 2,0 MNOK.

Minsteerstatning

Minsteerstatningssum fra Bane Nor på 27,0 MNOK, der 10,9 MNOK er bokført i driftsregnskapet (påvirker årets resultat) og 16,1 MNOK er ført i balansen i 2018. Det ble også mottatt 3,0 MNOK i 2017 som er bokført i balansen. Totalt er minsteerstatningen på 30,0 MNOK.

Ankesak T. Engene

T. Engene vant ikke frem i sitt søksmål mot Moss Havn og Moss Havn ble i dommen (avsagt 6. juli 2018) tilkjent 2,0 MNOK i saksomkostninger. Saken er anket og således ikke rettskraftig. Moss Havn KF har mottatt en betinget garanti fra Tryg Garanti pålydende 2,4 MNOK (tilkjente saksomkostninger + renter for inntil 2 år). Beløpet skal ikke bokføres i regnskap/balanse før rettskraftig dom foreligger og det er uvisst om dette skjer i 2019. Kostnader i forbindelse med juridisk bistand er regnskapsført løpende, slik at eventuelle inntekt i 2019 vil være uten motpost på kostnader (bokført i 2018). I forbindelse med gjennomføring av sak for lagmannsretten vil det påløpe ytterligere saksomkostninger. Det er ikke budsjettert med dette og heller ikke avklart om det vi skjer i 2019 eller 2020.

5. Investeringer

Moss Havn KF har budsjettert med en investeringsramme i 2019 på kr 22 200 000. Planlagte investeringer i 2019 finansieres gjennom egenkapital, ubrukte lånemidler og tilskudd fra blant annet Enova.

INVESTERINGSREGNSKAP	2 018			2 019	2018 - 2019
	Regnskap hittil i år- september	Årsbudsjett	Prognose	Årsbudsjett	Endring
Finansiering					
3180 Bruk av disponible fond	-	-22 720 000		-22 200 000	520 000
3182 Bruk av lån	-7 676 331	-	-15 300 000	-	-
3770 Refusjon fra andre	-16 094 000	-	-16 094 000	-	-
Sum finansiering	-23 770 331	-22 720 000	-31 394 000	-22 200 000	520 000
Kostnader					
6640 Investeringer prosjekter	11 600 988	22 720 000	15 300 000	22 200 000	-520 000
Sum kostnader	11 600 988	22 720 000	15 300 000	22 200 000	-520 000
8902 Avsetning til fond	-	-	16 094 000	-	-
RESULTAT	12 169 343	-	-	-	-

Investeringene fordeles på følgende tiltak:

Basisinvesteringer:

- Asfaltering havn og gangveier, samt erosjonssikring
- Betalingssystem for gjestehavn og bobilparkering
- Effektivisering/forretningsmuligheter, eks. prosjekter initiert av Smart Moss Havn

Investeringer kaier/havn:

- Landstrøm
- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt senere:
  - o Ny kai mellom Klakken og container kai
  - o Dronehavn (ASKO, om det vedtas)

Investeringer bygg:

- Tollboden, male utvendig
- Værlelageret, nye vinduer + asfaltering
- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt senere:

- Redningsselskapet, nytt bygg
- Innlandshavn, nytt lager
- Grensekontrollstasjon

Innkjøp / annet:

- Isbryter
- Innskudd utviklingselskap Værftsgata

Virksomheten legger til grunn en nødvendig handlingsfrihet innenfor den totale investeringsrammen i forhold til prioritering av ulike investeringstiltak. Det kan også tilkomme behov for andre investering enn opplistet overfor.

6. Konklusjon

Vurderinger

Administrasjonen i Moss Havn KF mener budsjettet for 2019 gir gode rammer, både for Moss kommune og havna, for å få til mer attraktiv sjøtransport med en moderne og miljørettet havn som vil gi mange og gode arbeidsplasser innenfor næringsliv og sjørelatert logistikk. Forslaget vil også gi handlingsrom for å utvikle havnen videre for å møte samfunnets og næringslivets behov for ett effektivt logistikk knutepunkt i regionen. Det er også viktig at Moss Havn har rammebetingelser for å delta i byutvikling i havnens nærområde.

Miljø

Moss Havn KF er en miljøbevisst servicebedrift og er sertifisert som Miljøfyrtårn. Planlagte prosjekter og tiltak i havneområdet og på innlandshavna vil føre til et bedre miljø og en stryket grønn profil.

Reguleringsfond

I tråd med driftsbudsjettet for 2019 overføres et eventuelt driftsoverskudd til Moss Havn KFs reguleringsfond.

7. Økonomiplan – 4 år

Driftsbudsjett

Moss Havn KF har utarbeidet et overordnet 4 års driftsbudsjett. Følgende risikomomenter må bemerkes:

- Driftsinntekter øker som følge av større aktivitet på blant annet innlandshavna.
- Som følge av høyere aktivitet både i havnen og i innlandshavna vil det også øke noe på kostnadssiden.
- Låneopptak til investeringer i 2020,2021 og 2022. Forutsetter foreløpig at investeringen finansieres fullt ut med lån.

Driftsbudsjett:	2019	2020	2021	2022
Driftsinntekter	30 015 000	35 966 000	36 656 000	37 389 000
Driftskostnader	23 367 048	24 639 000	25 122 000	25 624 000
Brutto driftsresultat	6 647 952	11 327 000	11 534 000	11 765 000
Sum finansposter	5 033 639	7 730 000	10 050 000	11 380 000
Netto årsresultat	1 614 313	3 597 000	1 484 000	385 000

Investeringsplan

Moss Havn KF har budsjettert med en investeringsramme i perioden 2019 – 2022 på kr 346,8 MNOK.

Planlagte investeringer i 4 års perioden finansieres gjennom egenkapital, ubrukte lånemidler, opptak av lån og ulike tilskudd.

Endringer fra forrige økonomiplan (levert våren 2017) er knyttet til endrede planer for utfylling i sjø som grunnlag for å utvikle havn.

Investeringene fordeles på følgende tiltak:

Investeringer kaier/havn:

- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt fra 2020 til 2022.
  - o Ny kai mellom Klakken og container kai (foreløpig usikkert anslag)
  - o Dronehavn (kunde må vedta satsning)

Investeringer bygg:

- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt fra 2020 til 2022.
  - o Redningsselskapet, nytt bygg
  - o Innlandshavn, nytt lager
  - o Grensekontrollstasjon

Investeringene for 2019 vil ikke betinge noe låneopptak.

Perioden 2020 til 2022 har forslag til et samlet investeringsbehov på 324,6 MNOK, og de største investeringene vil være bygging av et permanent lager på innlandshavn, ny dronehavn og ny kai. Deler av disse investeringene er avhengig av beslutninger om leie fra leietakere og vil ikke bli realisert uten tilhørende leiekontrakter som vil generere inntekter til Moss Havn KF til dekning av investeringen.

Et positivt utfall av tidligere omtalt skjønnsak med Bane Nor er ikke inkludert.

Budsjettskjema 2 A - Investeringer	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1. Investeringer i anleggsmidler	22 200 000	76 100 000	145 500 000	103 000 000
6. Avsetninger	0	0	0	0
7. Sum årets finansieringsbehov	22 200 000	76 100 000	145 500 000	103 000 000
8. Finansieres slik:				
9.1 Opptak av nye lånemidler		76 100 000	145 500 000	103 000 000
9.2 Bruk av ubrukte lånemidler	2 656 389	0	0	0
10. Erstatning/kompensasjon fra Bane Nor	0	0	0	0
11. Tilskudd til investeringer	4 500 000	0	0	0
15. Sum ekstern finansiering	7 156 389	76 100 000	145 500 000	103 000 000
16. Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0
17. Bruk av tidligere års udisponert	15 043 611	0	0	0
19. Sum finansiering	22 200 000	76 100 000	145 500 000	103 000 000
20. Udekket/udisponert =	0	0	0	0

Forslag til budsjett 2019

Moss Havn KF

1. Innledning

Visjon:

Moss Havn skal være den mest effektive, fleksibel og kundeorienterte knutepunktshavnen i Oslofjorden.

Hovedmål:

Moss Havn KF skal utvikles etter eiernes og brukernes behov for et rasjonelt og effektivt havnetilbud til regionen. All utvikling og utbygging gjennomføres innenfor havnens egen finansieringsevne. Havnen skal ha den aktivitet som industri og næringsliv krever samt sikre arealer innenfor gjeldene planer.

Strategiplanperiode 2011 – 2023, følgende fokus og mål:

- Moss Havn skal være en aktiv samfunnsbygger, langsiktig forvalter av sjøarealene og en viktig bidragsyter til verdiskapning, nærings- og byutvikling.
- Moss Havn skal med sin sentrale beliggenhet i åpent farvann og med nærhet til E6 og jernbane være den mest effektive intermodale havnen i Oslofjorden.
- Moss Havn skal ha tydelig miljøfokus og velge miljøvennlige løsninger
- Moss Havn skal være det regionale næringslivets foretrukne havn og en attraktiv samarbeidspartner for lokale og regionale næringsorganisasjoner.
- Høy grad av sikkerhet i alle operasjoner og nulltoleranse for arbeidsulykker og brudd på lover og regler

Fokusområder:

Samfunnsrollen: Moss Havn KF skal være en aktiv samfunnsbygger, langsiktig forvalter av sjøarealene og en viktig bidragsyter til verdiskapning, næringsutvikling og byutvikling.

Intermodalitet og havneutvikling: Moss Havn KF skal med sin sentrale beliggenhet i åpent farvann og med nærhet til E6 og jernbane være den mest effektive intermodale havnen i Oslofjorden.

Miljø: Moss Havn KF skal ha tydelig miljøfokus og velge miljøvennlige løsninger.

Kunde- og markedsorientering: Moss Havn KF skal være det regionale næringslivets foretrukne havn og en attraktiv samarbeidspartner for lokale og regionale næringsorganisasjoner.

HMS og organisasjonsutvikling: Høy grad av sikkerhet i alle operasjoner og nulltoleranse for arbeidsulykker og brudd på lover og regler.

Moss Havn KF fører regnskap etter kommunal regnskapsforskrift fastsatt av KMD 15. desember 2000 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner.

Moss Havn KF har hatt positivt driftsresultat de siste årene og årets prognose 2018 viser et positivt driftsresultat på ca. 9,7 MNOK. Årsak til dette er blant annet en minsterstatningssum fra Bane Nor på 27,0 MNOK, der 10,9 MNOK er bokført i driftsregnskapet (påvirker årets resultat) og 16,1 MNOK er ført i balansen.

Moss Havn KF budsjettforslag for 2019 er vurdert med utgangspunkt i regnskap pr. september 2018, prognose for 2018 og forventet utvikling og signaler fra markedet. Det er i budsjettet lagt til grunn nødvendig aktivitet både når det gjelder investering, drift og vedlikehold i 2019.

2. Driftsregnskap

Oversikt over regnskap status 2018 med budsjett 2019 og endring fra 2018 til 2019.

Tabellen viser følgende:

- Regnskap pr 30.09.2018
- Årsbudsjett 2018
- Prognose pr 31.12.2018
- Årsbudsjett 2019
- Endring budsjett 2018 – 2019

Det budsjetteres med et netto driftsoverskudd på kr 1 614 313,- i 2019, det er et resultat som er kr 524 687 lavere enn budsjett 2018.

Totale driftsinntekter budsjetteres til kr 30 015 000,-, det er kr 1 759 000,- lavere enn budsjett 2018. For 2019 er det følgende fordeling:

- Havneavgifter og vederlag ned med kr 1 839 000,-
- Vederlag og gebyrer opp med kr 189 000,-
- av dette er leieinntekter økt med kr 169 000,-
- Andre inntekter ned med kr 109 000,-

Totale driftskostnader budsjetteres til kr 23 367 048,-, det er kr 493 952,- lavere enn budsjett 2018. For 2019 er det følgende fordeling:

- Lønn og personal opp med kr 429 298,-
- Inventar og utstyr ned med kr 2 000,-
- Andre driftskostnader ned med kr 921 250,-

Totale finanskostnader budsjetteres til kr 5 033 639,-, det er kr 740 361,- lavere enn budsjett 2018. For 2019 er det følgende fordeling:

- Finansinntekter opp med kr 500 000,-
- Finanskostnader ned med kr 240 361,-

	2018			2019	2018 - 2019 Endring
	Regnskap hittil i år- september	Årsbudsjett	Prognose	Totalt Årsbudsjett	
DRIFTSINNTEKTER					
Avgiftspliktig					
Sum anløpsavgift og kaivederlag	-1 747 931	-2 350 000	-2 325 699	-2 360 000	-10 000
Sum varevederlag	-3 562 401	-6 700 000	-4 865 000	-5 170 000	1 530 000
Sum havneavgifter og vederlag	-5 310 332	-9 050 000	-7 190 699	-7 530 000	1 520 000
Sum vederlag og gebyrer	-13 380 554	-19 560 000	-18 026 077	-19 801 000	-241 000
Sum avgiftspliktig omsetning	-18 690 886	-28 610 000	-25 216 776	-27 331 000	1 279 000
Avgiftsfritt					
Sum skipsavgifter og vederlag	-896 729	-1 494 000	-1 166 621	-1 175 000	319 000
Sum varevederlag	-	-	-	-	-
Sum havneavgifter og vederlag	-896 729	-1 494 000	-1 166 621	-1 175 000	319 000
Sum vederlag og gebyrer	-119 192	-216 000	-159 837	-164 000	52 000
Sum annen omsetning	-13 506 907	-1 454 000	-14 082 734	-1 345 000	109 000
Sum avgiftsfri omsetning	-14 522 828	-3 164 000	-15 409 193	-2 684 000	480 000
SUMDRIFTSINNTEKTER	-33 213 714	-31 774 000	-40 625 968	-30 015 000	1 759 000
DRIFTSKOSTNADER					
Sum lønn og sos. kostn.	9 025 622	12 894 000	11 300 910	13 323 298	429 298
Sum inventar og utstyr	1 225 387	1 163 000	1 586 584	1 161 000	-2 000
Sum andre dr.kostn.	9 436 617	9 804 000	12 551 363	8 882 750	-921 250
Sum avskrivninger	-	-	8 250 000	-	-
SUMDRIFTSKOSTNADER	19 687 625	23 861 000	33 688 857	23 367 048	-493 952
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	13 526 089	7 913 000	6 937 111	6 647 952	-1 265 048
FINANSPOSTER					
Sum finansinntekter	-637 982	-500 000	-765 000	-1 000 000	-500 000
Sum rentekostnader	1 530 850	2 094 000	2 041 133	1 853 639	-240 361
8160 Agio tap	-	-	-	-	-
8170 Andre finanskostnader	12 286	20 000	16 381	20 000	-
8190 Øreavrunding	-68	-	-90	-	-
8191 Avdrag på lån	3 120 000	4 160 000	4 160 000	4 160 000	-
Sum finanskostnader	4 663 068	6 274 000	6 217 424	6 033 639	-240 361
Netto eksterne finanstransaksjoner	4 025 086	5 774 000	5 452 424	5 033 639	-740 361
Motpost avskrivninger	-	-	-8 250 000	-	-
NETTO DRIFTSRESULTAT	9 501 003	2 139 000	9 734 687	1 614 313	-524 687
DRIFTSOVERSKUDD	9 501 003	2 139 000	9 734 687	1 614 313	-524 687

3. Forutsetninger

Rammebetingelser

Moss Havn KFs tjenester utføres etter følgende lovhjemmel og avtalegrunnlag:

- Lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann
- Veileder til havne- og farvannsloven
- Plan- og bygningsloven
- Lov om kommuner og fylkeskommuner
- Eiermelding
- Vedtekter
- Strategisk plan

Inntekter

Moss Havn KF har utarbeidet en egen prislister og egne forretningsbetingelser for bruk av havnen i 2019. Virksomhetens vederlag holdes til dagens nivå med noe justering som følge av årets lønnsutvikling.

Prismodellen videreføres i 2019 med små justeringer på blant annet pris i gjestehavn og bobilparkering. Anløpsavgiften endres ikke for 2019. Variable inntekter er forsiktig anslått. En del av virksomhetens driftsinntekter består av ulike leieinntekter, og dette er fastregulert i form av leiekontrakter og indeksregulering på pris. Dette er grunnlaget for inntektsbudsjettet som legges frem.

Lønn og personalkostnader

Det er budsjettet med 13,6 årsverk i 2019 som fordeles på følgende avdelinger:

100 Administrasjon	3,6 årsverk
200 Teknisk	10,0 årsverk + 2 sommervikarer i 2 måneder

Det er ikke budsjettet med nye tilsetninger i 2019.

Det er budsjettet med en årlig lønnsvekst på 3 % med virkning fra 01.05.2019.

Moss Havn KF har avtalefestet pensjon igjennom Moss kommunale pensjonskasse.

Det er fra og med 01.01.2019 inngått avtale med Stamina Helse as om bedriftshelsetjeneste.

Driftskostnader

Det er i budsjettet lagt til grunn nødvendig aktivitet knyttet til drift og vedlikehold i 2019. En omfattende infrastruktur med kaier, kraner, bygg og anlegg krever kontinuerlig oppfølging og ressurser.

Moss Havn har budsjettet med overføring av kr 250 000,- til Mossregionens Næringsutvikling AS (MNU). Moss Havn har pr. 01.01.2019 17,12 % av aksjene i selskapet. Forutsetter at Moss Havn KF har samme rolle som tidligere i selskapet.

Moss Havn har en avtale med Smart Innovasjon Norway (SIN), og samarbeidet er viktig for styrke havnens fremtidige smarte og miljøvennlige løsninger (Smart Moss Havn).

Finanskostnader

Finansinntekter:

Lavt rentenivå i markedet, så det blir ingen særlig inntjening på innspart egenkapital.

Finanskostnader:

Moss Havn vil ikke ha behov for nye låneopptak i 2019.

Utestående gjeld pr. 01.01.2019 kr 67 952 818,-

Utestående gjeld pr. 31.12.2019 kr 63 792 818,-

---

4. Risikovurdering

2018 har vært et år preget av mange store og små endringer. Ombygginger og endringer har gitt særs vanskelige vilkår for drift og dette gis også utslag i en stor nedgang i volum last og tilhørende inntekter. Mot slutten av 2018 vil det meste av ombyggingsarbeidet være ferdigstilt og det forventes tilnærmet normal situasjon for driften i 2019. I budsjett for 2019 er det tatt hensyn til nevnte nedgang. I tillegg er det lagt til volum for kjent vekst som er varslet å komme i 2019.

Ekstraordinære kostnader og inntekter som følge av Bane Nor sine arbeider er kommet i stor grad i 2018. Dette fremkommer i regnskapet. Det vil komme ekstra kostnader i 2019 som blant annet skal dekkes av erstatning. Minsteerstatning er mottatt, og endelig erstatning er ikke fastsatt.

Budsjettet har ikke fastsatt denne typen kostnader og inntekter. Det vil løpende avviksforklares ved rapporteringer gjennom året.

Under følger en beskrivelse av de viktigste elementene.

<u>Kostnader:</u>	<u>Inntekter:</u>	<u>Annet vedrørende Bane Nor:</u>
Bane Nor Skjønnsak	Saksomkostninger	Minsteerstatning
Transport	Erstatning	Bokførte kostnader i 2018
Leie av truck		

Skjønnsak Bane Nors anleggsvirksomhet

Som følge av at Bane Nors anleggsvirksomhet har Moss Havn stilt et erstatningskrav til Bane Nor. Hovedelementene i kravet er:

- permanente og midlertidig erverv som berører Moss Havns terminalområde
- kompensasjon for økte driftskostnader
- terminaloperatør bygg har blitt revet
- egne kostnader

Det lyktes ikke Moss Havn og Bane Nor å komme til enighet gjennom minnelige forhandlinger og det er derfor fremmet skjønn i saken. Saken er berammet til 26. – 29. mars 2019. I forbindelse med forberedelse og juridisk bistand påløper det en del kostnader som regnskapsføres løpende i driftsregnskapet og som ikke har noen budsjettert motpost på inntekter. Det forventes at disse prosesskostnader vil dekkes gjennom tilkjenning av saksomkostninger.

Transport og leie av truck

Et sentralt element i vårt krav mot Bane Nor er kompensasjon for økte driftskostnader. Ved aktivitet to steder kreves også dobbel sett med utstyr. Deler av dette er godtgjort gjennom minsteerstatning som er inntektsført i 2018. Disse kostnadene er derfor ikke budsjettert med for 2019, men de vil fremkomme i regnskapet og dekkes av erstatning fra Bane Nor. Påløpte kostnader som det forventes vil bli dekket inn av erstatningen. Det beregnes en truckleie pr. år til kr 1,0 MNOK. Det beregnes ekstra kostnader pr år for transport til Innlandshavna til kr 2,0 MNOK.

Minsteerstatning

Minsteerstatningssum fra Bane Nor på 27,0 MNOK, der 10,9 MNOK er bokført i driftsregnskapet (påvirker årets resultat) og 16,1 MNOK er ført i balansen i 2018. Det ble også mottatt 3,0 MNOK i 2017 som er bokført i balansen. Totalt er minsteerstatningen på 30,0 MNOK.

Ankesak T. Engene

T. Engene vant ikke frem i sitt søksmål mot Moss Havn og Moss Havn ble i dommen (avsagt 6. juli 2018) tilkjent 2,0 MNOK i saksomkostninger. Saken er anket og således ikke rettskraftig. Moss Havn KF har mottatt en betinget garanti fra Tryg Garanti pålydende 2,4 MNOK (tilkjente saksomkostninger + renter for inntil 2 år). Beløpet skal ikke bokføres i regnskap/balanse før rettskraftig dom foreligger og det er uvisst om dette skjer i 2019. Kostnader i forbindelse med juridisk bistand er regnskapsført løpende, slik at eventuelle inntekt i 2019 vil være uten motpost på kostnader (bokført i 2018). I forbindelse med gjennomføring av sak for lagmannsretten vil det påløpe ytterligere saksomkostninger. Det er ikke budsjettet med dette og heller ikke avklart om det vi skjer i 2019 eller 2020.

5. Investeringer

Moss Havn KF har budsjettet med en investeringsramme i 2019 på kr 22 200 000. Planlagte investeringer i 2019 finansieres gjennom egenkapital, ubrukte lånemidler og tilskudd fra blant annet Enova.

INVESTERINGSREGNSKAP	2 018			2 019	2018 - 2019
	Regnskap hittil i år- september	Årsbudsjett	Prognose	Årsbudsjett	Endring
Finansiering					
3180 Bruk av disponible fond	-	-22 720 000		-22 200 000	520 000
3182 Bruk av lån	-7 676 331	-	-15 300 000	-	-
3770 Refusjon fra andre	-16 094 000	-	-16 094 000	-	-
Sum finansiering	-23 770 331	-22 720 000	-31 394 000	-22 200 000	520 000
Kostnader					
6640 Investeringer prosjekter	11 600 988	22 720 000	15 300 000	22 200 000	-520 000
Sum kostnader	11 600 988	22 720 000	15 300 000	22 200 000	-520 000
8902 Avsetning til fond	-	-	16 094 000	-	-
RESULTAT	12 169 343	-	-	-	-

Investeringene fordeles på følgende tiltak:

Basisinvesteringer:

- Asfaltering havn og gangveier, samt erosjonssikring
- Betalingssystem for gjestehavn og bobilparkering
- Effektivisering/forretningsmuligheter, eks. prosjekter initiert av Smart Moss Havn

Investeringer kaier/havn:

- Landstrøm
- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt senere:
  - o Ny kai mellom Klakken og container kai
  - o Dronehavn (ASKO, om det vedtas)

Investeringer bygg:

- Tollboden, male utvendig
- Værlelageret, nye vinduer + asfaltering
- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt senere:

- Redningsselskapet, nytt bygg
- Innlandshavn, nytt lager
- Grensekontrollstasjon

Innkjøp / annet:

- Isbryter
- Innskudd utviklingselskap Værftsgata

Virksomheten legger til grunn en nødvendig handlingsfrihet innenfor den totale investeringsrammen i forhold til prioritering av ulike investeringstiltak. Det kan også tilkomme behov for andre investering enn opplistet overfor.

6. Konklusjon

Vurderinger

Administrasjonen i Moss Havn KF mener budsjettet for 2019 gir gode rammer, både for Moss kommune og havna, for å få til mer attraktiv sjøtransport med en moderne og miljørettet havn som vil gi mange og gode arbeidsplasser innenfor næringsliv og sjørelatert logistikk. Forslaget vil også gi handlingsrom for å utvikle havnen videre for å møte samfunnets og næringslivets behov for ett effektivt logistikk knutepunkt i regionen. Det er også viktig at Moss Havn har rammebetingelser for å delta i byutvikling i havnens nærområde.

Miljø

Moss Havn KF er en miljøbevisst servicebedrift og er sertifisert som Miljøfyrtårn. Planlagte prosjekter og tiltak i havneområdet og på innlandshavna vil føre til et bedre miljø og en stryket grønn profil.

Reguleringsfond

I tråd med driftsbudsjettet for 2019 overføres et eventuelt driftsoverskudd til Moss Havn KFs reguleringsfond.

7. Økonomiplan – 4 år

Driftsbudsjett

Moss Havn KF har utarbeidet et overordnet 4 års driftsbudsjett. Følgende risikomomenter må bemerkes:

- Driftsinntekter øker som følge av større aktivitet på blant annet innlandshavna.
- Som følge av høyere aktivitet både i havnen og i innlandshavna vil det også øke noe på kostnadssiden.
- Låneopptak til investeringer i 2020,2021 og 2022. Forutsetter foreløpig at investeringen finansieres fullt ut med lån.

Driftsbudsjett:	2019	2020	2021	2022
Driftsinntekter	30 015 000	35 966 000	36 656 000	37 389 000
Driftskostnader	23 367 048	24 639 000	25 122 000	25 624 000
Brutto driftsresultat	6 647 952	11 327 000	11 534 000	11 765 000
Sum finansposter	5 033 639	7 730 000	10 050 000	11 380 000
Netto årsresultat	1 614 313	3 597 000	1 484 000	385 000

Investeringsplan

Moss Havn KF har budsjettert med en investeringsramme i perioden 2019 – 2022 på kr 346,8 MNOK.

Planlagte investeringer i 4 års perioden finansieres gjennom egenkapital, ubrukte lånemidler, opptak av lån og ulike tilskudd.

Endringer fra forrige økonomiplan (levert våren 2017) er knyttet til endrede planer for utfylling i sjø som grunnlag for å utvikle havn.

Investeringene fordeles på følgende tiltak:

Investeringer kaier/havn:

- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt fra 2020 til 2022.
  - o Ny kai mellom Klakken og container kai (foreløpig usikkert anslag)
  - o Dronehavn (kunde må vedta satsning)

Investeringer bygg:

- Følgende prosjekter igangsettes/planlegges i 2019 og som får effekt fra 2020 til 2022.
  - o Redningsselskapet, nytt bygg
  - o Innlandshavn, nytt lager
  - o Grensekontrollstasjon

Investeringene for 2019 vil ikke betinge noe låneopptak.

Perioden 2020 til 2022 har forslag til et samlet investeringsbehov på 324,6 MNOK, og de største investeringene vil være bygging av et permanent lager på innlandshavn, ny dronehavn og ny kai. Deler av disse investeringene er avhengig av beslutninger om leie fra leietakere og vil ikke bli realisert uten tilhørende leiekontrakter som vil generere inntekter til Moss Havn KF til dekning av investeringen.

Et positivt utfall av tidligere omtalt skjønnsak med Bane Nor er ikke inkludert.

Budsjettskjema 2 A - Investeringer	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1. Investeringer i anleggsmidler	22 200 000	76 100 000	145 500 000	103 000 000
6. Avsetninger	0	0	0	0
7. Sum årets finansieringsbehov	22 200 000	76 100 000	145 500 000	103 000 000
8. Finansieres slik:				
9.1 Opptak av nye lånemidler		76 100 000	145 500 000	103 000 000
9.2 Bruk av ubrukte lånemidler	2 656 389	0	0	0
10. Erstatning/kompensasjon fra Bane Nor	0	0	0	0
11. Tilskudd til investeringer	4 500 000	0	0	0
15. Sum ekstern finansiering	7 156 389	76 100 000	145 500 000	103 000 000
16. Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0
17. Bruk av tidligere års udisponert	15 043 611	0	0	0
19. Sum finansiering	22 200 000	76 100 000	145 500 000	103 000 000
20. Udekket/udisponert =	0	0	0	0